

Բարա գոյցն լրագրոյն էան ու
 ծախքը խնայարութեան վրայ :
 Լապարոս վերադրեան, յաստի
 զամ որ եւ իջ գրութիւն խնայար
 ծախքնիկն պիտի ուղղուի, և Պ
 (թ), Չիւիկի խան, Լապարոս գրաւուն
 անկն
 ծախքն ծախքը վնասուն ան
 անկն չիւիկն խան

11

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ, РЕПУБЛИКА С СЪЮЗНАМИ

» 1873 50 3/8

9 COPY BY

Անդր. Լիբա	դ Դ Բ Ե Զ	140 30
Դ. Կոստան Կալի	Բ	89 30
Ի. Բրէտիսլ Բուս	Գ	90
Ղ. Բրէտի	Զ	34 35
Հինդ Գրանի	Դ	---
Հինդ Կոս	Զ	105 30
Ղիլի	Զ	131 20

U. 29. U. 31. 6

ՀԱՐՄԱՆԵԿԱՆ ԿԱՆՈՆԱԳԻՐ

ինչպէս ամեն նոր բան, նոյնպէս
և այս կանոնագրին գործադրու-

Թիւնն սկզբնական դժուարութեանց հանդիպած է, որովհետեւ արմատացեալ սովորութեանց, նախապաշարմանց և ինչ ինչ շահուց կը գտնուին:

Կանոնադրին հեղինակներն ամուսնութեան վերաբերեալ այլ և այլ արամադրութիւններէ դատ հարմարեաց հանդէսը կամ արարողութիւնը բանաւոր պարզութեան մը վերածելու խորհրդով թելքօղը վերացած, և հարսանեաց հանդէսը կամ արարողութիւնն երկուշարթի օրը կատարել որոշած են, արամադրելով նոյն առաւօտուն հարսուի երթալ հարսն ուղղակի եկեղեցին տանել և հոն պատկի խորհուրդը կատարել: Մինչև իսկ դիւրութեան համար հարսուի երթալու անհրաժեշտ հարկ չի ողջով մանուսնդ հեռաւոր տեղերու համար արամադրած են որ երկու կողմէն ժամադրութիւն ընելով՝ երկուշարթի օրը սրահալ եկեղեցին երթան, զիտար գտնեն և հանդէսը կատարեն:

Ինչ գեղեցիկ և միանգամայն վսեմ պարզութիւն, որ իսկ մ'ունայն ծախուց, անուէր գեղարվեստաց և արդիւտական անասիկ արարողութեանց առաջին առիթով, ընտանեաց հայրերուն՝ ինչպէս նաև ամուսնացելոց արտամաշ հագերն ու յոգնութիւնները կը թեթեւցեն, և ամուսնութիւնն համեռա քաղկներու ծանր բեռ մ'ըլլալէ կը դադրեցնէ: Միթէ անսնուած չեն յաճախ տնային տնամետութիւնը, որոց բովանդակ երջանկութիւնն համեմքին շարժութիւններէն մինչև երկուշարթի առաւօտ տեւած, և այնուհետեւ թշուառութիւն ու յուսահատութիւն յաջորդած է:

Ձարմանալի է սակայն, որ այս օգտաւէտ անօրէնութիւնը շատերուն անհաճոյ եղած է, գլխաւորապէս այն կողմէն անձանց, առաւել օգտակար ըլլալով՝ իրեն նախախնամական բարիք չհորհակալութեամբ պէտք էր ընդունէին:

Աւելի կը զարմանաք երբոր կը խորհնք թէ Եւրոպական սովորութեանց և նորածնութեանց կուրաբար հետեւելու մղել եւանդիկն մէջ, որ դժուարագորտ օր ըստ օրէ կը տիրէ մեր ազգին վրայ, Եւրոպական սովորութեան իսկ համաձայն կողմ անօրէնութիւն մ'ըստ արմանեցին ընդունելութիւն չգտնելու, և շատեր կաշխատին հին սովորութեան հետեւիլ, այսինքն՝ ըստ առաջնայն շաղկծալքեր ընել, շարժութիւն իրիւնէն հալանք բռնել, կոշտականներ հրաւիրել, կերուխումքնել, բաղմամբ կառքերով հարսաւի երթալ, և որ աւելի մեծն է, պատկն ըստ առաջնայն տանը մէջ կատարել որ մեր եկեղեցւոյ կանոնին հակառակ է. Հայաստանեայց եկեղեցին պատկի խորհուրդն եկեղեցւոյ մէջ կատարել կը արամադրէ, ինչպէս որ պատկի արարողութեան ժամանակ կարգացում առաջնութեան իսկ կը հասկցուի Այս կանոնը վերջին ժամանակներս, այն է 55 տարին 'ի վեր աւելած է. Արարիւնապօրեցի հոգեւոյն Պօղոս Պատրիարքի օրէն, որ հեղինակաւն ապրատամբութեան ժամանակ Մայրաքաղաքի մէջ քրիստոնէից գէմ տիւրած գրգռութիւնն ու կենաց վտանգը տեսնելով՝ հրաման տուել էր որ եկեղեցին հետոս գտնուող ամուսնացելոց պատկն իրենց տանը մէջ կատարուի: Այս առ հարկի թղթաւութիւնը մինչև այսօր շարունակելով սովորութեան կարգ անցած է. բայց սպօքէն է:

Եկեղեցւոյ մէջ պատկի արարողութեան կատարումը չուղղող անձանց գլխաւոր վտանգն այս է թէ կանոնադրին գործադրութեան 'ի վեր եկեղեցւոյ մէջ կատարուած արարողութեան ժամանակ, թողին ժողովուրդն արք և կանայք եկեղեցին կը խռնին, և հոն՝ անկիրթ անձինք՝ ոչ միայն պատկն արարողութիւնը կը խանդարեն իրենց կոշտ ու կոպիտ վարմունքով, այլ և հարսին ու փեսային վրայ անվայել ու տմարդի քննադատութիւններ ցնէն:

Ձերք դիտելով թէ ասիկց 55-60 տարի տեւել մեր ժողովուրդն ընդհանրապէս առաւել քաղկեկելով, առաւել քաղաքավոր էր, որ պատկն եկեղեցւոյ մէջ կատարուած ժամանակ այս տեսակ անպատեհութիւններ պատահած ըլլալու դաժնութեանը չեն լուսւած մեր ծերունիներէն: Բայց երկուքերով որ մեր ժողովուրդն առաւել մասն հիմա առաւել անքաղաքավար կամ անկիրթ եղած ըլլալ, որ դժուարահաստակ կը թուի, եկեղեցւոյ կանոնն աւելու բաւական պատճառ մը չէ. այդ հոռակ անկիրթութիւններն արգիլելու հարկ կրնայ գտնուիլ եկեղեցւոյ մէջ: Ըստ մեր կարծեաց, պատկի համար ժամ պէտք չէ որոշել, այսինքն երկուշարթի օրը որ ժամուն և ըլլալ՝ պատկի արարողութիւնը պէտք է կատարել, քանի որ պատարագաւ կամ առանց պատարագի կրնայ կատարել: Որոշեալ ժամը պատարագաւ պատկ ուղղութեան համար միայն կրնայ ըլլալ, իսկ առանց պատարագի որպէս ուղղութեան համար ոչ: Ուստի անոնք որ անկիրթ տնայնաց ներկայութիւնը չեն ուզել, կրնան առանց պատարագի (որովհետեւ պատարագ կ'ըստ ժամանակ տունն ոք ազատ է ներկայ գտնուելու) պատկ խնդրել յոր ժամուն և քաղաք, ոչ միայն երկուշարթի, այլ և երեքշարթի և հինգշարթի օրերը, և այն ժամանակ՝ միմայն պատկեցող աղքատներն ու հրաւիրած անձինքը կրնայուն իսկ եկեղեցին և պատկի արարողութիւնը կը կատարուի: Այս կերպիւ, ոչ միայն վերջիշտակ անկիրթութեանց առաջը կ'առնուի, այլ և ամուսնացելոց ալ դիւրութիւն տրուած կ'ըլլալ՝ երկուշարթի, երեքշարթի և հինգշարթի օրերն ուղղած ժամանակներն պատկուելու:

Երբ պնդենք այս կէտին վրայ, և կատարողները որ հարսանեան հրահանգին մէջ այս կէտն որոշապէս բացատրի, օրպէս զի տունն ոք գիտնայ թէ երկուշարթի, երեքշարթի և հինգշարթի օրերը յոր ժամուն և զուգուի պատկ կրնայ ըլլալ:

Այն ժամանակ գործը բոլորովին կը դիւրանայ: Ամուսնացողը երկու կողմէ ընդարձակ ժամանակ կունենան հեռաւոր տեղերէ իսկ որոշեալ եկեղեցին երթալու, իրենց աղքատներն ու բարեկամները հոն հրաւիրելու և հանդիսի պատկուելու, առանց անկիրթ անձանց ներկայութեան չգտնուելու:

Կէտ մը կայ սակայն զոր կանոնադրին հեղինակները նկատողութեան առեղաւ մտածած կերպին: Ինչպէս տունն ոք գիտէ, պատկագիր քահանայք՝ պատկի արարողութեան վերջը գինի կ'օրհնեն 'ի յաշտակ կանոնադրիւց հարսնիքին, և հանդիսականաց բաշխելով նուէր կընդունին: Արդ՝ նոր կանոնադրութեան պատճառաւ քահանայք այդ գինին բաշխելու և նուէր տալու իրաւունքն զրկուած են: Ըստ մեզ, այդ զրկանքը պէտք չէ ընել:

Քահանայից, կամ արտօնութիւն տալու է որ նոյն արարողութիւնն եկեղեցւոյ մէջ ալ կատարեն, կամ ուրիշ կեղծիւ փոխարինութիւն մ'ընելու է անոնց: Այն ժամանակ վրաստահ ենք որ պատկն եկեղեցւոյ մէջ կատարելու արամադրութեան դէմ դժգոհութեան բնու պատճառ չը մնար, մանաւանդ երբոր կանոնադրին Բնդհանուր ժողովոյ մէջ քննուելով՝ ազգային երեւոյթանաւթեան վաւերացումն զգենու:

Նուպար Դահնադարեան վարժարանի տարեկան քննութիւններն աւարտած ըլլալով յառաջիկայ կիրակի օրը՝ յունիս 13՝ յիշեալ վարժարանին տարեկան հանդէսը պիտի կատարի 'ի ներկայութեան Ամեն Ս. Պատրիարք Հօր, և հրաւիրալ բաղմամբ եկեղեցական և աշխարհական նշանաւոր ազգայնոց:

ՄԱՍՆԱՌՐ ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆՔ

Ի վերայ հանդիսէալ Ներսէս 5 րդէ կաթողիկոս Սեբեդեայ, պարմաւոյ յաւանդաւ լինելու, որ զիտար հօր Գրիգոր Գրիգորեան պարմաւոյ յաւանդաւ:

(Շաբ. Կէս Բէ- 1703)

Հարկաւոր համարիմ յիշել, զի յետ առման Երեւանոյ բերդին, մի օր Ներսէս իննելով ընդ կրտսովոյն յԱշտարակ, առեալ զսա տարեալ էր յԱշտարակոյ գերեզմանատուն, և մերձեցեալ իւր հօր գերեզմանին՝ Ներսէս՝ տեղ էր թէ՛ «Հայր, որպիս ընդ հոգեւոյ և տե'ս որ Երեւանն ազատեալ կայ բարութեանց ձեռքէն և գտանի ընդ հովանաւորութեամբ մեծահօր կայսերն Ռուսաց և այսօր է սկիզբն աւել իմոյ ուրախութեան»: Կարապետ Գրիգորեան խոսելով Ներսէսին թէ «Սրբազան, սխալ ես, այսօր սկսանի ազատարարութիւն և աւելումն Հայաստանի, Եւթմանայ և Հայոց ազգին»:

Այս իրողութեան վրայ թէ և Ներսէս շատ էր նեղացել կողմը դէմ, բայց կատարեցաւ 'ի վերջ մարդաբէութիւն կարագետին, որովհետեւ Ներսէս երանելով 'ի Գումրայ գէպ 'ի Թիֆլիզ և անդէն 'ի Ռուսաստան, նաև տեսնելով իւր սխալմունքն, որ ինչ նպատակ ունէր և ինչ խտտումնք, չունին կատարել, — միշտ համարեալ ողբալով տեղը և կրկնելով մինչ ցմահ իւր, թէ «Ես ինքն ըստ էի ժողովրդեան արտօնմն երբ առնէի ներանց ցորեանը վանս զօրաց, և զըրկաւ էի իմ ազգայնոց ամենօրեայ հացէն, նաև պարտական եմ ես իմ ազգի գողովակնաց տուլ, որ պատճառ կ'ըլլայ գաղթելոյ, և ինչպէս իմ պարագն պէտի հասուցանեմ Աստուծոյ առջև և ինչ ունիմ պատասխանել: Այս ասելով միշտ ծերունազարդ Ներսէս և զլուին քաշ քյեւելով անկանէր 'ի մոտտանութիւն և ասէր. «Վարդաբէութիւն իմ եղբորս կարագետին կատարեցաւ: աս յինէն շատ հեռատուն էր և խեղճ»:

Չկին եօթն առաւրց Ներսէս ուղեւորեցաւ դէպ 'ի Թիֆլիզ, 'ի մոտանել նորա 'ի Թիֆլիզ՝ երկն ընդ առաջ նորա բաղմամբ ժողովրդականաց և հոգեւորականաց Հայոց՝ տնայնաց գոչելով որպէս ազատագի հայրենեաց իւրոց և մայր անտայ սրբոյ Էլմիամին:

Ետ քանի մի առաւրց Ներսէս փոխաւ նախ պատարարել զԵրեւան կա-

թողիկոսն վանս ճանապարհորդելոյ նորա յաթոսն իւր. հազիւ թէ կարողացաւ ուղեւորել զնա 'ի Թիֆլիզոյ, սխեւաց իւրեան վերաբերեալ գործերն ուղղել և պատրաստութիւն տեսնել վանս երանելոյ դէպ 'ի Ռուսաստան և առացաւ 'ի Պատկի իչէն նամակ, նշանակելով նմա ճանապարհորդութեան ծախս դէպ 'ի Ռուսարբիս: Ահա՛ օրինակ նամակին Պատկի իչի (Ժարգմանութիւն) 'ի 13 յունիս 1828 ամի համարաւ 7:

«Ձերք բարձր Սրբազնութիւն. «Համաձայն ցանկութեան Ձերոյն բարձր Սրբազնութեան տա 'ի կատարել զկամս Նորին կայսերական մեծութեան գնալ դէպ 'ի Ռուսարբիս, գրած է յինէն հրաման թիֆլիզոյ զինուորական նահանգապետին տեսել կարգ ագրութիւն վանս տալոյ ձեզ զճանապարհային ծախս մինչ ցիֆլիս, և ըստ ձեր առիճանին բաց 'ի նմանէ ևս 300 սակի վանս տեսելոց: Նաև արած է յինէն կարգ ագրութիւն օգնութիւն ցուցանել որպէս յանցանքն ձեր կողմէ կատալ ընտնոյ կողմերն, նոյնպէս մինչև ցհասանքն ձեր նշանակեալ ձեռք տեղն: Ձայմանէ ծանուցանելով Ձերք բարձր Սրբազնութեան՝ ունիմ մնալ խորին յարգանքօք:

Կոստանլու Վրաստան Պատկիչ:

Այս նամակի պատասխանն Ներսէս գրեաց 'ի Փիշնեայ 'ի 16 հոկտեմբեր 1828 ամի համարաւ 127 այսպէս. «Ժարգմանութիւն:

«Պայծառափայլ Գրաթ, ողորմած տէր:

«Կատարելով զբարձրագոյն հրաման Նորին կայսերական մեծութեան, ես երանելով 'ի Թիֆլիզոյ գիւմեցի դէպ 'ի Ռուսարբիս: Որպէս այս, նոյնպէս և այլ ճանաղան պատճառք տուին տեղիք յամեցող ցանկելոյ զպատասխանագրութիւնն Ձերք ազգականութեան յարգ եւ նամակին 'ի 13 յունիսի:

«Այժմ յետ իմոյ երկուքի դժուարին ճանապարհորդութեան, գաւառին պարտաւորութիւն ինձ համարիմ բերել Ձերք պայծառութեան իմ չորհակալութիւնս վանս բոլոր ձեր բարեկամական միջնորդութեանը, մանաւանդ վանս հովանաւորութեան ձերոյ որ ցուցանէք իմ միանոյ միաբանութեանն և բոլոր Հայոց ազգին բնակեցելոյ 'ի տարածեալ կազման գտանեցելոց 'ի ներքոյ կառավարութեան Ձերք պայծառութեան, ըստ պարտաւորութեան իմոյ հոգեւորականութեան խնդրեմ, և ոչ թէ ստիպեմ, շարունակել ձեր խնամատարութիւնն և հովանաւորութիւնն 'ի վերայ ժողովրդեան իմոյ, սրք ունին զանազան պատճառանք կարօտութիւն և թախանձք Ձերք պայծառութեան:

«Ձերք արդարութիւն և ապահովութիւն գողով պարտաւորաշահ Ձերք Պայծառութեան՝ ապացուցանեն որ կանոնաւոր հոգատարութիւն Ձեր հարկաւոր է առանձին զուշանել յօգուտ նորեկ (գաղթեալ) ժողովրդաց 'ի մոտին յաշտարձութեան Ձերք Պայծառութեան առաւ, նաև վանս նշանակելոյ ճանապարհի փոշալի ծախս և 300 սակոյ մասին բերեմ իմ չորհակալութիւնն: Ես հրաւիրեցայ ստանալ զայդ գումար՝ չկամեալով ձանձրացուցանել զկառավարութիւնն և վնաս բերել խաղկեալին: Որպէս յառաջ, նոյնպէս և այժմ, ևս երբէք չեմ թողաւորել ինձ խնդրել օգնութիւն 'ի կառավարութեանն, և չեմ մտադիր յայտնեմ ևս խնդրել, բաւականաւ լով այնու ինչ որ ունիմ: Միայնակ

գրատուներ եւ ամեն գրախնայող
քով:

ՏՈՒՔԹԵՕՐ Մ. ՓԱՓԱՋԵԱՆ

Իր բնակութիւնը հաստատած է
ի Ղալաթիւ: Հայոց եկեղեցւոյ փողոց
թիւ 12 տունը, ուր պատրաստ է ա-
մեն օր մինչեւ կէսօր հիւանդ բնիկ-
ներ, եւ երեքշաբթի օրերն ալ ձրի
գարմաներ:

ՇԱՏ ԱՃԱՆ ԶՐՀԱՆՆԵՐ

Ա. Մ. Մինասեան եւ ընկերք կը
ծանուցանեն արդոյ հասարակութեան
որ ձեռքերնին գտնուած երեք հա-
րիւրէն աւելի Ամերիկայի պատուա-
կան իրաններ թէ նաեւ եւ թէ
շատ խորունկ հորերու յատկացեալ
առ ամառուան եղանակին բոլորն ալ
ծախելու համար շատ արժան պիտի
տան:

Խորունկ հորերու իրաններ Անգղիոյ
իրաններուն նման գծաւորութիւններ
չունենալով՝ շատ գիւրաւ թեւակաւ կը
հաստատուի ու երկար առանձն չա-
բերով միշտ աղէկ ու գիւրաւ կը բա-
նի:

Ա. Մ. Մինասեան եւ ընկերաց
Ամերիկեան վաճառատուն
Ղալաթիւ

ՇԱՏ ԱՃԱՆ ԲԱՐԵՈՒՄՆԵՐ

Ա. Մ. Մինասեան եւ ընկերք կը
ծանուցանեն արդոյ հասարակութեան
որ ձեռքերնին գտնուած չորս հա-
րիւրէն աւելի գանազան գեղեցիկ
քարեօղաններն առ ամառուան եղա-
նակին բոլորն ալ ծախելու համար ու-
վորակուն գինեքէն շատ արժան պիտի
տան:

Ամերիկեան վաճառատուն
Ղալաթիւ

18

Ի Ա Ն

Հիւրքէթի խալիլէ վարձարէրին-
աէն 29, 30 վէ 31 նիւմէրօլը քիւ-
շիւք վարձարէր սէյր ու թէնէզիւհ
իւշին խալիլէ խալիլէն էհլէն վէ մի-
նասիպ իւճըթ իւշ քիւրայէ վէրլէ-
հէկի ճիհէթլէ, խալիլայ օլանլէրին շիւ-
քէթի մէքքիւրէ խալիլէնէ միւրա-
ճաաթ իլլէմէթլէր զըմնէնաա իւշնը
քէյֆլէթլէ իլլթիտար քըլնար:

24 յուլիս 1875

ՀԱՆՔԱՅԻՆ ԶՈՒՐ

ՉԻԹԼԻԻ

ՊՐՈԽՍԱՅԻ ՄՕՏ

Կայսերական հրամանագրով վարձուող

Այս Հանքային Զուրն Եւրոպայի
մէջ գտնուած միւսեային կարգի ջրոյ
հետ կրնայ միջոյ իւր բաժնական յա-
կութեամբ:

Կը վաճառուի մեծ եւ փոքր քա-
նակութեամբ՝ Կ. Պօլիս՝ վարձակալ
ընկերութեան կեդրոնատեղին Սուլ-
թան համալ թիւ 11, Կ. Պօլիս Եւ-
նիճամիլ փողոց թիւ 16, 18, 20 եւ 22
Տէլլա Սուտայի շէշարանը եւ մայ-
րաքաղաքիս ամեն գեղարանները:

ՄԵԼԱՆՕԺԵՆ
ՃԵՐՄԱԿ ՄԵԶԵՐ ՆԵՐԿԵԼՈՒ
ԳԵՐԱՋԱՆՑ ԴԵՂ

Որ մէկ վայրկեան մէջ եւ ամեն
գունով կը ներկէ մաղերն ու
մարմարները, առանց ծորթին
մնաս մի տարու եւ առանց բը-
նաւ հոտ մ'ունենալու:

Կը գտնուի Տէլլա Սուտայի Զո-
ւարան օղլուի եւ Քիւշիւքէնի
ղեղարանը:

Մ Ա Ս Ւ Ս

ԿԵՂԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ԳԱՐԶԱԳՈՅՆ ԴՊՐՈՑ ՓԱՐԻՉԻ

ԱՐԾԱԹԷ ԾԳԱԴԱՄ

Է ԿԻՒՅՕ

ԿՈՒՊՐ (ԳԱԹՐԱՆ) ԿԻՒՅՕԻ

ՀԵՂՈՒԿ ԹԱՆՁ ԲԱՅՈՒՆ

Պ. Կիւրճ յաջողեցաւ կուպրին անտանելի գտնու-
թիւնն ու կծուութիւնն անհետացնելու եւ խիստ դիւրա-
ւոյժ ընելու: Այս յաջող գիւտնն օգուտ քաղելով՝ կուպրի
թանձր հեղուկ մը կը շինէ, որ փոքր քանակութեան մէջ
բաղում ներգործիչ սկզբունք կը պարունակէ: Ուստի Կիւ-
րճի կուպրը՝ հասարակ կարաջութիւն ամեն օգուտներն ունի
առանց անպատեհութիւններն ունենալու: Բաւական է
սուրճի դեղալ մը լցնել գաւաթ մը ջուրի մէջ, եւ գերա-
զանց կարաջութիւն մը ձեռք կը բերուի առանց անարժեք հա-
մի: Այս կերպով ամեն մարդ կրնայ ինքնին կարաջութիւն շի-
նել պէտք եղած միջոցին, ուղածին շափ թէթեւ կամ դո-
րաւոր, որով թէ՛ ժամանակի խնայութիւն, եւ թէ՛ մո-
խարութեան գիւրաւթիւն կ'ունենայ, եւ կուպրի անհա-
ձող գործածութիւնն ալ աւաւտ կը մնայ:

Կիւրճի կուպրը, հարուստի, թոքառաջիկ հիւանդու-
թեան (պրոնչիթ), հազի եւ այլ լանջային հիւանդութեանց
մէջ ուրիշ ամեն հեղուկ դեղերու տեղին օգտակարապէս կը
բաւէ: Համաճարակ հիւանդութեանց ժամանակ ալ քօշ-
ուայի, փորքուծութեան, տեղի եւ ուրիշ այս տեսակ հի-
ւանդութեանց դէմ շատ օգտակար ըլլալը մասնաւորապէս
վկայում է բժիշկներէն:

Վերջապէս մեծ յաջողութեամբ կը գործածուի

ԹՈՒՔԱՌԱՋԻՑ ՀԻՒԱՆԳՈՒԹԵԱՆ

ԹՈՒՔԱՌԱՋԻ

ՀԱՐՈՒՆԻ

ՀԱՅԻ

ԿՈՒՐԾՔԻ ԳՐԳՈՒԹԵԱՆ

ՓՈՂԻ ՀԻՒԱՆԳՈՒԹԵԱՆ

ՓԱՄՓՈՒՇԻ ԳՐԳՈՒԹԵԱՆ ԴԷՄ:

Ամենէն առաջ Պրիւսիի եւ յետոյ ամեն տեղ եղած
փորձերէ հաստատուած է որ կուպրը թորախտ եւ թոքա-
ռաջիկ հիւանդութիւնն ունեցողներուն խիստ օգտակար է:
Թոքախտը չբժշկելու բայց հիւանդներուն մեծ սպաւանք եւ
հանգստութիւն կուտայ: զանոնք հոգ եցնող հազը կը
դադրեցնէ, եւ շատ անգամ հիւանդներուն կեանքը կեր-
պնայ: Այսպիսով միայն բաւական է հիւանդաց ուշադ-
րութեան արժանի ընելու այս դեղը: Բայց պէտք է լաւ
համազօրել, որ այս դեղը մասնաւոր հիւանդութեան նոր
սկսած ժամանակը պէտք է գործածել: Թէթեւ հարուստ
մը կրնայ թոքառաջիկ հիւանդութեան փոխարէն այս պատ-
ճառաւ, միւր հազող սկսելուն պէս այս դեղը պէտք է
առնու: որովս զի աւելի օգուտ քաղէ, Կուրճի տկարու-
թիւնն ունեցողներէն շատերը կը ծախան ունեւորին շին
գիտեր եւ շատ անգամ ինքզինքնին հարուստ կամ թէթեւ:

Թորախտը ունեցած կը կարծեն երբոր թորախտն արդէն
սկսած է:

Փարիզի Եօթն Հիւանդանոցաց, ինչպէս նաեւ Պրիւ-
սիի, Վիէնայի եւ Ղազարի մէջ Կիւրճի կուպրով փորձեր
եղան եւ խիստ յաջող եղան:

Ահաւասիկ բժշկական Սթալըլ լրագրին մէջ Տարթոր
Ֆէյսթրաթի ըրած գիտողութիւնները:

«Պրիւսիի մէջ Պ. Տ. . . 47 տարեկան, Եօթն տարիէ
ի վեր թոքառաջիկ հիւանդութիւնն ունենալով, վերջին
ծայր տկարացած էր: Գեղերէ ձանձրացած ըլլալով, մեծ
դժուարութեամբ յանձն առաւ Կիւրճի կուպրը փորձել:
Քանի մ'աւել մէջ մարտկական զօրութիւնն անթնցաւ,
հազը քիչցաւ, եւ վեց շաբաթ գարմանէ ետեւ բոլորովին
դադրեցաւ: Երեք ամիսն ալ կատակապէս բժշկեցաւ: Պ.
Տ. . . մինչեւ հիմա կը գործածէ այս դեղը, եւ երբեք ուրիշ
որ բնաւ չսխալ թողաւ:

Գարձեալ:

«Պ. Չ. . . 45 տարեկան, չորս տարիէ ի վեր թոքախտ
եղած էր, բերնէն յաճախ եւ առատ արիւն եկած էր,
վերջապէս մահամերձ վիճակի մէջ էր: Կիւրճի կուպրը առ-
ւելի է որ կը գործածէ, եւ հազը դրեթէ բոլորովին դադ-
րած է: Չեմ'ըսեր որ այս դեղը Պ. Չ. ի թոքախտը կա-
տարեալապէս պիտի բժշկէ, բայց տարակոյս չկայ որ անոր
կեանքը պիտի երկարեցնէ:

«Պէտք է տեսնել, որ Կիւրճի կուպրին գործածու-
թիւնը շատ արագ աներու մէջ ուրիշ բուսական տաք հե-
ղուկներ գործածելու հարկ չի ստուար:

Կիւրճի կուպրին ամեն մէկ շիւշ կրնայ ասանկաւ
լիտրի ջրի կարաջութիւն շինել:

Ա Չ Դ

Կիւրճի կուպրին շատ ծախուի որ իր օգտակար յա-
կութեանց ապացոյց մ'է, բաւ չափի նմանողութեանց եւ
խորդախեալ բաղադրութեանց առիթ տուած է, ինչպէս
որ բազմաթիւ ճարտար քիմիագործներու քննութիւններէն
հասկցուած է:

Չաղելով բարեցական պատասխանատուութիւն մը վը-
րառ բերել, որ ինձ չվերաբերի, կը յայտնեմ թէ ես մի
միայն իմ շինած բաղադրութեան հարապատեցութիւնն ու
լաւութիւնը կ'երաշխատեմ: Ուստի զնոյնը պէտք է որ
շիւշն միայն կանոն պիտակին եւ անոր պարանոցին փաթե-
թեալով երկրին վրայ հետեւ
եալ ստորագրութիւնը պահան-
ջեն:

Handwritten signature

Կը գտնուի Բէրա եւ Կ. Պօլիս Գանդիւք Եղբարց,
վէրիցի եւ Գառապեանի գեղարանները:

Այս լրագրի շաբաթը երեք անգամ
կը հրատարակուի, երեքշաբթի, հինգշաբ-
թի եւ շաբաթ օրերը: Բաժանորդագրու-
թեան տեղերն են՝ Կ. Պօլիս Չիքիլի խան
վերի լարիք թիւ 15 Կ. Պօլիս խորագրատուն
Խոկ դաւառաց մէջ հեռուեալ հոգա-
բարձուաց սենեակները:

ԻԶՄԻՐ. Ստեփան աղա Տէպեան.
ՆԱԿԱՄԱՒԻՒՄ. խորովէ Գ. Խալիլեան.
ՊՐՈՒՍ. Ստեփան աղա Թանկէրեան.
ԹԵՔԵՐԻՍԱԳ. Գլխավոր աղա Ուղուչ.
արդեան:

ՏՐԱՊԻՃՈՒՆ. խաչատուր աղա Վաղարշապատ
ԿԱՐԻՆ. Կարապետ աղա Կարապետի Զա-
բարեան:

ՎԱՆ. Կարապետ աղա Նաթանեան.
ՄՈՒՏ. Միքայիլ աղա Գեօրգիւհեան
ԵԱՇ. Մ. աղա խալիլեան.
ՅՈՒՐԵԱՆ. Միքայիլ աղա Սէֆեան.
ԵՐԶՆԱՍ. Թաղլուս աղա Բաղրա-
տուն:

ՍԻՎԵՐՆԻՍԱՐ. Սթ. Տ. Ուրեկն.
Երբ թաղաքներէ ստորագրուի ու-
գործներն առ աշխարհ մէկուս հետ կը ծա-
թիցի աղիքի:

ԽՄԻՄԻՐ—ՏՆՈՐԷՆ

Կ. Ս. ԽՄԻՄԻՐԵԱՆ

Ե ՏՊԱՐԱՆԻ ՄԱՍԻՍ ԼՐԱԳՐՈՑ

Կ. ՊՈԼԻՍ ԵՄԻՒԼԻ ԽՄԻՐ

NORTH BRITISH AND MERCANTILE INSURANCE COMPANY		NORTHERN ASSURANCE COMPANY	
ԵՕՐԹՉ ՊԵՐԹԻՇ ԷՏՏ ՄԵՐԵԼԵՆԹԱՅԻ ԼՆԻՐԱՅԻ Է ԼՆԻՐԱՅԻ ԵՂԱԿԵԼՈՒԹԵԱՆ		ՆՕՐԹՆՐԷՆ ԼՆԻՐԱՅԻ Է ԼՆԻՐԱՅԻ ԵՂԱԿԵԼՈՒԹԵԱՆ	
ԸՆԼԵՐԱՅԻՆ ԱՅԷ. ԼԷ.		ԸՆԼԵՐԱՅԻՆ ԱՅԷ. ԼԷ.	
Բաժանորդագրեալ գումար ընդ 2,000,000 վճարեալ գումար ընդ 250,000 Պահեստի գումար հըրէ- հի ճիւղին գոյացեալ 500,000—540,000 1872ին հըրէհի գումար հասցիքը 794,000		Բաժանորդագրեալ գումար ընդ 2,000,000 վճարեալ գումար ընդ 100,000 Պահեստի գումար հըրէ- հի ճիւղին գոյացեալ 250,000—350,000 Զուտ հասցիքը 1872ին 270,000	
Ստորագրեալ իրենց բաղմամբ յաճախողաց եւ այս քաղաքիս ընդհանուր հասարակութեան կը ծանուցանեն որ իրենք վերալիւնալ երկու ընկերութեանց մի- ացեալ գործակաւորութեամբ ըլլալով, այնպիսի գումարներ մը մէջ կը գտնուին որով հըրէհի դէմ ապահովութեան մեծ գիւրութիւններ կը մատուցանեն: Ապահովութեանց կարգադրութիւնները կը բաղկանան երկու ընկերութեանց մէջ համեմատական բաժանումով մը, եւ այսպէս ապահովութեան եւ գիւրութեան աւելանալով ընկերութիւնն ալ կրնայ աւելի մեծաւ ռաւար ապահովութիւնն ունեց- նելու ինքզինքն ինքնապաշտեն: Գրեթէ ամեն կարգի վաճառորդ ապահովութիւնը կրնան ընդունուի ինչպէս Բերայի Ղալաթիլ եւ Պօլս մէջ, նոյնպէս մասնաւոր քաղաքները գիւղերը եւ գա- ւառները: Գնենքուն եւ աւելի մանրամասն տեղեկութեանց համար պէտք է զիմե Մի- ացեալ ընկերութեանց գրասենեակը Ղալաթիլի Բէրլեմէ քաղաքի մօտ Կալմանի Խոզոր գործակաւոր Վ. Ռ. ՄՈՒՐԱՆ			